

vetekornet

ETT MAGASIN FRÅN VETLANDA PASTORAT | HÖST 2024

VAD HÄNDER
I SVENSKA
KYRKAN?

Anne har hittat sin röst
"Körsång är skaparglädje"

Joel Steinbach
När sorgen är stor blir
kyrkogården viktig

KYRKAN FÖR ALLA!

Svenska
kyrkan

vetekornet

En hälsning från Vetlanda pastorat

40 sidor läsning för dig som bor i Vetlanda pastorat (magasinet delas ut till alla hushåll) och för dig som är på besök här (det finns också att hämta i många av kyrkorna)

Tio församlingar – Alseda, Björkö, Bäckseda, Ekenässjön, Korsberga, Lannaskede, Nye-Näshult-Stenberg, Näsby, Nävelsjö och Vetlanda – vill på det här sättet önska dig en härlig höst och påminna om att Svenska kyrkan finns här för dig och för alla som befinner sig här i trakterna!

Kontaktuppgifter hittar du på sidan 39.

ANSVARIG UTGIVARE

Katarina Toll Koril

REDAKTION

Katarina Toll Koril, Ulrika Kvarnström och Carina Andersson

TEXT

Katarina Toll Koril, Ulrika Kvarnström, Carina Andersson, Anna Braw samt gäster Anne Swahn och Christina Sjöholm

BILD

Carina Andersson, Daniel Hjärtberg m fl
Kompletterande bilder från IKON, Unsplash och AdobeStock

GRAFISK FORM

Carina Andersson

OMSLAG

Carina Andersson

TRYCK

Ljungbergs Tryckeri

UPPLAGA

14 900 ex

Använd din smarta telefon eller läsplatta och den här QR-koden, så kommer du till kalendern på Vetlanda pastorats webbplats och ser allt som händer i församlingarna.

”Prästen kan väl sova hela måndagen, men ...”

Hur är det egentligen? Vad gör ni i Svenska kyrkan på vardagarna? Ni präster och kantorer jobbar väl mest på söndagarna, eller?

Vetlanda pastorat motsvarar hela Vetlanda kommun. Tio församlingar, olika stora, med olika förutsättningar. Pastoratets uppdrag omfattar hela kommunens yta, men vad betyder det i praktiken? Hur ska vi mäta med att finnas till för alla, överallt och jämt? Ja, hur är det med det egentligen? Hur ser vårt arbete ut i Svenska kyrkan i Vetlanda pastorat? Jobbar vi verkligen bara, eller mest, på söndagar?

VECKANS SJU DAGAR

Vetlanda pastorat stänger i princip aldrig. Vi har alltid någon av våra medarbetare i gång, under alla veckans dagar. På vardagar sköter medarbetarna inom kyrkogårds- och fastighetsförvaltningen det löpande arbetet. Det är gräsklippning, gravskötsel, städning av kyrkor, begravningar med mera. Administrationen sköter ekonomin, räknar kollekt, hanterar gravskötslar och bokar dop och begravningar.

På vardagarna lever också församlingsverksamheten runt omkring i våra församlingar. Ungdomarna i Chill-klubben väller in i Vetlanda församlingsgård, bibelstudiegrupper möts, barn samlas till sina olika aktiviteter, konfirmandgrupper träffas, församlingsråd sammanträder, några präster träffar dopfamiljer och andra förbereder och leder begravningsgudstjänster. Musiker leder körer, övar och förbereder begravningsgudstjänster och helgens gudstjänster. Präst och musiker leder gudstjänster på äldreboenden. Diakonimedarbetare, anställda och ideella, gör hembesök och möter människor i öppen verksamhet.

Kyrkoherden försöker ha överblick över allt som händer i pastoratet samtidigt som hon tänker långsiktigt kring verksamhetsutveckling och personalplanering i dialog med förtroendevalda. Så kommer helgen och vaktmästare, musiker, präster, diakonipersonal, pedagoger, unga ledare och kyrkvårdar, samlas för bland annat dop, vigslar, konfirmander och gudstjänster. Det händer något hela tiden. Alla veckans dagar.

Det är fantastiskt att det finns så mycket liv och så mycket verksamhet i våra församlingar. Samtidigt finns det stora utvecklingsmöjligheter. Ofta löper mycket på i invanda hjulspår, och vi är inte bäst på att lämna verksamheter för nya idéer.

HAR DU IDÉER?

Hör gärna av dig till mig så kan vi fundera vidare tillsammans. Kanske är det något som kyrkan kan anordna. Önskar du mer möjlighet till samtal om livet? Längtar du efter att konfirmeras som vuxen? Är du sugen på att förkovra dig i viktiga kyrkomusikaliska kompositörer? Vi behöver dina idéer. Du är viktig! Jag lovar inte att allt kan bli av, men alla idéer och synpunkter mottas med glädje och tacksamhet.

Katarina Toll Koril, kyrkoherde

Du vet väl om att Svenska kyrkan Vetlanda pastorat finns på Facebook? Där hittar du vad som är på gång i pastoratet.
Följ oss www.facebook.se/vetlandapastorat

I vetekornet

4

OLIKA GUDSTJÄNSTER

Vad är det för gudstjänster som firas i Vetlanda pastorat? Och varför är inte alla likadana?

28

KYRKOGRÅRDEN EN VIKTIG PLATS

Joel Steinbach berättar om ritualerna, det konkreta och platsens betydelse i sorgebearbetningen.

23

DIAKONI OCH SOCIALT ARBETE

Diakonin brukar förklaras som den omsorg som människor i kyrkan visar om medmänniskan och skapelsen. I Vetlanda pastorat består diakoniteamet av anställda och ideella som tillsammans arbetar med bland annat hembesök och öppna mötesplatser.

14

SAMLING PÅ FESTEN

När alla barngrupper samlades till gemensam termin avslutning på församlingsgården Skeppet – då var Vetekornet där!

8

HITTA DIN RÖST

Kan körsång vara något för dig? Anne Swahn, en av körsångarna i Vetlanda pastorat, berättar om varför hon sjunger.

20

FYRA DAGAR PÅ BERGUDDEN

I år bjöd hela pastoratet in till kollovecka för skolbarn i Berguddens kapell i Kvillsfors.

Gudstjänstens olika former

Vi som bor i Vetlanda pastorat befinner oss i olika skeden av livet. Våra behov och våra livssituationer skiljer sig ganska mycket åt. Med det som bakgrund kan vi fundera över hur våra gudstjänster ska utformas.

I Vetlanda pastorats tio församlingar firar vi många gudstjänster varje vecka, självklart på söndagar men också under veckans övriga dagar. Gudstjänsterna är uppbyggda på olika sätt, och vi som arbetar med dem försöker svara upp mot behoven här.

Varje gudstjänst är ett tillfälle att samlas inför Guds ansikte. En gudstjänst är som ett fönster mot himlen, ett fönster som låter oss ana och skymta evigheten.

När vi firar den gudstjänst som kallas mässa minns vi särskilt det som Jesus har gjort för oss, hans liv och hans livsgärning. I mässan kan vi fördjupa vår tro och lära oss mer om Jesus, vår

Herre och Mästare. När vi bryter brödet och delar bågaren gör vi det som han själv gjorde tillsammans med sina lärjungar. Vi blir en länk i en kedja av lärjungar som har delat vin och bröd i snart 2 000 år.

Gudstjänsterna i Svenska kyrkan är öppna för alla. Våra kyrkor är platser där vi får hämta kraft och tröst, och både i livets medgång och i dess motgång kan vi samlas inför Guds ansikte. När vi går ut i vardagen efter gudstjänsten uppmanas vi, var och en av oss, att tjäna Gud i de människor vi möter, förverkliga kärleken till vår nästa och utföra vår gudstjänst genom de gåvor och uppgifter vi har fått.

HÖGMÄSSA

Högmässan är en av de vanligaste gudstjänsterna i Svenska kyrkans församlingar. Vi firar den på söndagar och helgdagar. Dagens tema blir levande i bibeltexter, psalmer och predikan, och vi delar bröd och vin i nattvarden och ber för världen, våra medmänniskor och oss själva.

MÄSSA

En mässa innebär att vi firar nattvard tillsammans. Den kan vara en högmässa eller en enklare och kortare nattvardsgudstjänst, till exempel en morgonmässa, en kvällsmässa, en vardagsmässa eller en Taizémässa.

GUDSTJÄNST

Alla mässor är gudstjänster, men vi firar också söndags- och helldagsgudstjänster utan nattvard. De senaste årtiondena har de på många håll kallats högmässogudstjänster. De är mycket lika högmässan men innehåller alltså inte den del som kallas ”måltiden”. Det finns också många andra sorters gudstjänster, bland annat de som är med i den här listan.

MUSIKGUDSTJÄNST

Under en musikgudstjänst är musiken i fokus. Det kan vara instrumental musik, solosång eller körsång – ibland ett större körverk. I en musikgudstjänst ingår ofta också psalmer, bibelläsning, en predikan eller en betraktelse, en bön som knyter an till musikprogrammets eller söndagens tema samt en förbön.

SINNESROGUDSTJÄNST

Sinnesrogudstjänsten är inspirerad av Anonyma alkoholisters tolvstegsprogram. I en sinnesrogudstjänst ingår ofta rörelse i kyrkorummet – man kan gå till olika platser för att till exempel tända ljus och skriva en bön.

TEMAGUDSTJÄNST

När vi firar temagudstjänst har vi som förbereder gudstjänsten valt ett tema som får prägla hela gudstjänsten, till exempel skapelsen eller pilgrimsvandring.

TAIZÉGUDSTJÄNST OCH TAIZÉMÄSSA

Flera lite nyare sånger i vår psalmbok, bland andra ”I min Gud” och ”Sjung lovsång”, kommer från den ekumeniska komuniteten i Taizé

i Frankrike. Det är korta, flerstämmiga bönesånger som man kan sjunga många gånger. När vi firar Taizégudstjänst eller Taizémässa ber vi med hjälp av dem och använder en särskild gudstjänstordning.

DOP, KONFIRMATION, VIGSEL OCH BEGRAVNING

Alla gudstjänster i Svenska kyrkan är alltså öppna för alla, men ofta är det mest familj och vänner som kommer för att fira dop, konfirmation och vigsel och för att vara med vid en begravning. De gudstjänsterna har det gemensamt att de äger rum i brytningstider i människors liv. Vi som deltar i dem får vara med och be för den som döps, för konfirmanderna eller för brudparet, eller tacka för den som har dött och be tillsammans med de sörjande.

SJUKKOMMUNION

Sockenbud hette det förr när prästen åkte hem till en sjuk eller orörlig församlingsmedlem för att fira enskild nattvard. Nu kallas den sjukkommunion, och den kan firas i hemmet, på sjukhus eller på särskilt boende. Förutom prästen kan en eller flera personer vara med. Det är en enkel mässa som delvis anpassas till hur den som behöver besöket mår.

TIDEBÖN, TIDEGÄRD

Tidebön eller tidegärd bes vid särskilda tidpunkter under dagen och består av texter ur Bibeln, främst Psaltaren och Sakarias, Marias och Symeons böner tillsammans med psalmer och en förbön. I Vetlanda församling ber vi ibland Laudes, morgonbön, enligt tidegärdens mönster. I Ekenässjön ber vi tidebön varje torsdag klockan nio. Traditionen att be vid fasta klockslag har sitt ursprung i judendomen och finns idag också inom kristendomen (där den länge har varit en viktig del av många klosterordnars böneliv), islam och bahai. Varje torsdag är det tidebön i Ekenässjön kyrka, och varannan onsdag.

Vilken gudstjänst tycker du mest om?

Åsa Ax

Jag tycker mest om musikgudstjänster. Musik har en förmåga att lyfta texter. Man märker att människor tar till sig musiken och att den berör. Musikgudstjänsterna ger både hopp och tröst. Jag tycker också att högmässan med nattvard är viktig. Det blir en fin ritual. Lugnt och stilla. Man stannar upp. Den lyfter Guds närvaro. Gudstjänsten möjliggör eftertanke just genom sin utformning.

Gustav Törnvall

Det allra bästa är musikgudstjänst. Jag gillar orgelmusik, men all musik i gudstjänstsammanhang ger mig sinnesro. Jag blir lugn och det ger mig en extra dimension.

Carina Broman

Om jag måste välja en så är det nog Taizémässa med stillhet, bön och lovsång. Den känns meditativ, och den är något som stillar ner kroppen om man har haft stresspåslag på jobb eller privat. Den hjälper mig att komma ner i tempo. Det blir lättare att höra Gud när det är stillhet. Jag har kommit att gilla tystnad de senaste åren.

Sandra Lundahl

Jag älskar alla gudstjänster som är i juletid. Då vill jag vara med på allt. Men annars tycker jag mycket om högmässan. Den är väldigt fin. Det blir högtidligt. Särskilt med den fantastiska präst som vi har i Korsberga. Hon hjälper till så att det blir extra bra.

Lars Elmeke

Jag har ju varit med länge, så jag är lite konservativ i mitt tyckande kring gudstjänster. Jag vill gärna ha den gamla liturgin. Förr hade man inte högmässa varje söndag. Då hade man HHN (Herrens heliga nattvard) var tredje vecka. Jag har själv tjänstgjort som kantor i Björkö kyrka och alltid varit med i kyrkokören. Jag är en flitig kyrkobesökare och ibland hinner jag med en tv-gudstjänst innan jag själv går till kyrkan. Det brukar vara väldigt varierat, och det tycker jag om, men som sagt, jag uppskattar den klassiska gudstjänsten.

Jonny Persson

Jag älskar Taizemässorna. Det är lugnet och stillheten. Tid för eftertanke. Det är så fint och speciellt.

En lång process

Som ung läkare började Agnete Kinman träffa döende patienter och deras närstående, och senare kunde hon fortsätta med det som ideell medarbetare i en församling och efter ytterligare studier också som präst. Nu har hon skrivit om sina erfarenheter och om medicinsk forskning och teologi i boken *Sorgen och hoppet, de livsviktiga* (Arcus förlag). Hon riktar sig till vårdpersonal, församlingsmedarbetare, begravningssamordnare och anhöriga, och hon skildrar både döendet och den sorg som de efterlevande lever vidare med.

Stötta en medmänniska

Du som vill och kan får gärna swisha en gåva till Vetlanda pastorats diakonikassa! Den består av insamlade pengar, och tack vare alla givare kan diakoniteamet i hela Vetlanda pastorat ordna ekonomiskt stöd till människor som behöver det, både barnfamiljer och äldre.

Svenska hälsningar på affischer

I våras samlade Sverige för UNHCR hälsningar från sina svenska stödjare till folket i Ukraina. Det budskap som alla skrev under var "Vi glömmer er inte – och vi kommer att fortsätta stå upp för er så länge som det behövs!", och utöver detta skrev många också personliga hälsningar. Över 18 000 namnunderskrifter kom in. Sedan har materialet utformats till affischer som nu är uppsatta på UNHCR:s mottagningscenter dit ukrainska medborgare kommer för att få juridisk hjälp, kontantstödsutbetalningar och humanitärt stöd.

Sex sådana mottagningscenter finns på olika platser i Ukraina, bland annat i Kyiv, Lviv och Odesa.

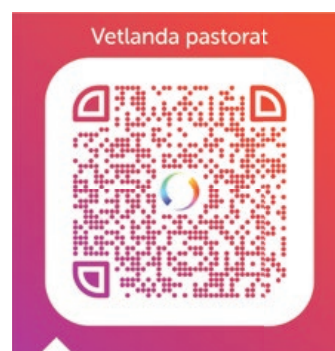
"Sedan Rysslands invasion har var tredje ukrainare tvingats lämna sitt hem", skriver Sverige för UNHCR. "Drygt sex miljoner människor har flytt från landet. Ytterligare 3,7 miljoner människor är på flykt inne i Ukraina och över 14 miljoner människor är i behov av stöd."

Källa: nyhetsbrev från Sverige för UNHCR

När ett barn sörjer

Finns det i din närhet barn som har drabbats av en förlust, till exempel genom att en förälder har dött? Det kan vara svårt att veta hur man kan stötta sörjande barn och också lite oförutsägbart och olika hur de visar sin sorg. Marie Rehnstams bok *Barn som sörjer* (Verbum) går att beställa på biblioteket, tar inte lång stund att läsa och ger både bakgrund och praktiska råd om hur man som vuxen kan visa att man finns med i barnets vardag och är beredd att lyssna och samtala.

A group of people, including men and women of various ages, are shown singing enthusiastically. They are dressed in casual, cozy clothing like sweaters and hoodies. The background is a simple, warm-toned wall. The overall mood is joyful and communal.

**RÖSTER FRÅN
VÅRA KÖRER**

VILL DU BÖRJA I EN KÖR?

På sidan 12 hittar du alla
våra körer. Välkommen!

Hitta din röst

Sjung i kör!

– Att sjunga är det bästa jag vet – av tusen skäl, men framför allt för att när jag sjunger, då känner jag verkligen att jag lever, på riktigt. Jag både känner och hör min närvaro, att jag finns här, vad som än händer, och hur det än är. Det säger Anne Swahn.

Hon berättar att hon tror att den där starka viljan att känna en närvaro kan komma från en period i hennes barndom, då hennes mamma var tvungen att arbeta väldigt mycket, och inte hade någon som kunde vara med Anne.

– Så jag var ofta ensam. Jag minns när jag var riktigt liten och upptäckte min röst. När jag hörde mina egna ljud visste jag att någon fanns hos mig. Jag kände en närvaro i mina andetag som kunde få låta. Rösten gick att umgås med, leka med och utforska på olika sätt. Sången och musiken kan verkligen föra samman människor, trots våra olikheter och över alla gränser.

MUSIKEN I SLÄKTEN

Annes mor jobbade som kyrkomusiker, sanger-

ska, körledare och musikfröken. Det hade även hennes mor och mormors gjort. Anne intygar att musiken har funnits på mammas sida i hennes familj ganska långt tillbaka i tiden.

– Männen var oftast präster. Fast inte min pappa, han spelade violin i Göteborgs Symfoniker, och målade tavlor. Från hans släkt har jag fått en annan andlig tradition än den kristna som för mig har fungerat som ett komplement, då jag inte alltid känt att jag passat in i kyrkan.

KVINNLIGA FÖREBILDER

När Anne växte upp på 60- och 70-talet hade den kristna traditionen ännu en starkt patriarkal inriktning, särskilt på västkusten där Anne är uppvuxen.

– Det var mycket svårt för en kvinna att bli präst. Jag hittade inte heller några kvinnliga ideal som kunde hjälpa mig att förstå och hantera den kraftfulla Pippi Långstrumpliknande flicka som jag var, berättar Anne.

Hon beskriver att flickor skulle vara tysta, snälla och hålla sig lite i bakgrunden i kyrkan.

– Jag kunde inte alls vara tyst, var nyfiken på allt, vilket många uppfattade som ohyfsat. Så jag passade inte riktigt in och åkte ut, som en ogudaktig varelse. Men jag tänkte att kanske kommer tiderna att förändras. Kanske kommer man att förstå att Gud blåste in sin Ande i ALLT LIV, på riktigt. Till och med i tjejer. Och att skaparglädjen ändå inte går att ta kål på. Kanske blir den lite extra stark om man känner att man inte passar in, säger Anne.

GEMENSKAP I KÖREN

Det är just här som kören blir så värdefull, enligt Anne.

– En kör är ju en gemenskap som erbjuder en tillhörighet, där man hela tiden är i visshet om att Gud inblåste sin ande – i allt. I alla närvarande, också i mej. Och är det en riktigt fin dirigent känner man att hon eller han ser alla koristerna framför sig, med sitt hjärta vidöppet, för att skaparglädjen finns så starkt närvarande i rummet... Den är helt oemotståndligt skön!

Vid ett tillfälle i sitt liv sökte Anne möjlighet att bli diakon. När hon skulle svara på vilken ”församling” hon tillhörde kom svaret direkt: Kören!

VÄRDEFULLT

Anne kan inte nog tala om hur värdefullt det är att få känna en sådan tillhörighet som man gör i en kör.

– Dessutom vet alla i kören att ju mer man stöttar och hjälper varann, ju bättre stämningen är, desto bättre låter kören, eftersom vi är som ett enda levande väsen när vi sjunger. Detta är stort och fint, och jag önskar ska spridas ut i hela vårt samhälle... och tänk om alla fick känna så, vilken underbar värld att leva i. Med insikten om att allt är ett, att vi alla är en del av den stora skaparglädjen som lever i våra hjärtan – genom vår kreativitet och originalitet. Kruxet är bara att vi ibland

stänger vårt hjärta. Oftast av en märklig rädsla, att inte duga, som de vi är. Det gör ont, säger Anne.

JOJK OCH KULNING

Anne har sjungit i flera körer i Vetlanda: Vokalensemblen med Karin Einarsson, Gospel med Sölvi Hon i Bäckseda, Vetlanda Madrigalkör med Kerstin Johansson sedan år 2000.

– Och så startade jag en egen vokalgrupp som heter Morkula med fyra morsor som älskar att sjunga folksång, visor, koraler och kraftsånger, och så kular vi. Kulningen har jag ärvt av min farmor som kom från Bergslagen.

Jojken, en kraftsång, har jag fått av mormor, kommen av en finsk sameflicka. Det är fint att man kan få låna Nye kyrka och kula när man får lust. Både kulningen och jojken har Anne använt i sitt arbete som terapeut i konstnärliga terapiformer med röst, rörelse, bild och berättelse.

– Rösten blir en hjälp att ta sin plats, där man inte annars vågat ta plats. Och så får jag väl inte glömma att säga att jag sedan mer än 30 år har ett litet krukmakeri i Nye, säger Anne. ●

TEXT: ANNE SWAHN/CARINA ANDERSSON

FOTO: PRIVAT OCH IKON

Konsert med

Mamma Mia-hits

Bäckseda, Näsby
och Vetlanda kyrkokörer
tillsammans med

Johan Stengård, saxofon
Ulf Esborn, piano

En svängig kväll i sann Abba-anda!

Vetlanda kyrka
lördag 5 oktober 18.00
Fri entre – välkomna

Varför ska man sjunga i kör?

BILD: CARINA ANDERSSON

Alvin Karlström Minikören

Jag har en egen paljettkostym och siktar på att bli artist. Det är roligt att sjunga med Lotta i kören. Hon är bra. Jag har bra kompisar i kören också. Vi har haft ett vårhäfte och ett sommarhäfte med lite kända låtar i, som till exempel *Sol, vind och vatten*. De låtarna är kul att sjunga.

BILD: CARINA ANDERSSON

Sofie Lundahl Barnkören i Korsberga

Det händer mycket kul i kyrkan. Vi satte till exempel upp en musikal som hette *Himlabus* i vintras. Det var kul. Vi sjunger en gång i veckan och övar. Vi gör också roliga saker med kören. Vi har fått åka till äldreboenden och sjunga för de gamla. Alla kompisar är med och vi sjunger tillsammans. Vi har åkt på utflykt till Boda borg och vi har grillat tillsammans. Vi är nog 14 barn i kören ungefär.

BILD: LISA KARLSSON

Conny Kvarnstrand Björkö-Nävelsjö kyrkokör

Jag växte upp i Ekenässjön och har varit körsångare sedan 12-årsåldern. Mamma och pappa var också körsångare och vi sjöng tillsammans i kören i Vetlanda. Jag levde ett tag i USA, och då var kören en bra plats att lära känna nya människor på. Under en period bodde jag i Jönköping och sjöng i en manskör. Idag är både jag och min fru med i Björkö-Nävelsjö kyrkokör. Det är trevligt att ha ett gemensamt intresse, och hon är också uppvuxen med att sjunga i kör. Förhoppningsvis bidrar vi till att andra uppskattar och tycker om när vi sjunger. Det är roligt att få ge och bjuda på något extra.

BILD: PRIVAT

Liam Ljung Merila Mariakören

Jag började i Minikören när jag var 6-7 år. Jag blir så glad av musik. Sång, dans och musik ska bara finnas i mitt liv. Det är synd att inte fler killar sjunger. Man blir glad. Jag har en toppenbra ledare, hon lär oss massor.

BILD: RICHARD LINDOR

Joke Guns Björkö-Nävelsjö kyrkokör

Jag älskar att sjunga. För mig har kören blivit ett sätt att bli en del av samhället - jag har flyttat hit från Belgien. Kyrkan och kyrkokören har varit ett bra sammanhang att träffa människor i olika åldrar. Det är en viktig mötesplats. I bland hittar vi på roliga saker med kören. Vi var till exempel i Stockholm och gick på musikalen *Såsom i himmelen*. Det stärker gemenskapen. Vid minnesgudstjänsterna är kören extra viktig! Då känner man verkligen att besökarna uppskattar oss mycket och att de är tacksamma. De behöver det lilla extra just då, och vi kan lyfta deras bördor och känslor med vår sång. Det känns alltid fint. Jag tycker att fler ska komma till kören och prova på. Kanske blir du inspirerad och vill vara med! Det kan jag verkligen rekommendera. Här träffar man människor man kanske aldrig skulle få möjlighet att lära

Sjung ut!

BARN- OCH UNGDOMSKÖR

BÄCKSEDA BARNKÖR F-ÅK 4

TISDAGAR 14.45-15.45

*Bäckседа församlingshem
solvi.hon@svenskakyrkan.se*

GLAD TON ÅK 2-ÅK 4 MÅNDAGAR 13.10-14.30

*Nye församlingsgård
veronica.salmons@svenskakyrkan.se*

KORSBERGA BARNKÖR ONSDAGAR 15-15.45

*Korsberga församlingshem
helena.svenson@svenskakyrkan.se*

KVILLSFORS BARNKÖR MÅNDAGAR 14-16

*Berguddens kapell
annelie.pettersson@svenskakyrkan.se*

LANNASKEDE UNGDOMSKÖR HÖGSTADIUM OCH GYMNASIUM TORSDAGAR 14.30-15.45

*Landsbro församlingshem
thomas.andersson5@svenskakyrkan.se*

MARIAKÖREN ÅK 4 OCH UPPÅT ONSDAGAR KL 16.30-17.30

*Församlingsgården Skeppet, Vetlanda
charlotte.waldo@svenskakyrkan.se*

MINIKÖREN F-ÅK 3 TISDAGAR 16.30-17.15

*Församlingsgården Skeppet, Vetlanda
charlotte.waldo@svenskakyrkan.se*

NÄVELSJÖ BARNKÖR FRÅN 6 ÅR OCH UPPÅT TORSDAGAR 16.30-17.15

*Nävelsjö kyrka/kyrkstuga
lisa.karlsson@svenskakyrkan.se*

Vill du börja i en kör? Kontakta gärna körledaren i förväg och fråga om terminens planer! Något kan också ha ändrats sedan listan gjordes.

STÄMBANDET 13-18 ÅR MÅNDAGAR 16.15-17.15

*Nye församlingsgård
veronica.salmons@svenskakyrkan.se*

UNG TON FRÅN ÅK5-ÅK6 MÅNDAGAR 13.10-14.30

*Nye församlingsgård
veronica.salmons@svenskakyrkan.se*

ÄNGLAKÖREN ÅK 1-ÅK 6 ONSDAGAR 14.15-15.45

*Ramkvilla församlingshem
ineke.vandijk@svenskakyrkan.se
Start i slutet av september*

VUXENKÖR

ALSEDA KYRKOKÖR TORSDAGAR 19-20.30

*Kyrkans hus, Holsbybrunn
annelie.pettersson@svenskakyrkan.se*

BJÖRKÖ-NÄVELSJÖ KYRKOKÖR TORSDAGAR 19-20.30

*Björkö prästgård
lisa.karlsson@svenskakyrkan.se*

BÄCKSEDA KYRKOKÖR TISDAGAR 18.30-20

*Bäckседа församlingshem
solvi.hon@svenskakyrkan.se*

CECILIAKÖREN DAMKÖR TISDAGAR 18.30-20

*Nye församlingsgård
veronica.salmons@svenskakyrkan.se*

EKENÄSSJÖNS KYRKOKÖR TISDAGAR 19-20.30

*Församlingsgården Ekenässjön
ulrika.kvarnstrom@svenskakyrkan.se*

HARMONIKÖREN TJEJ/DAMKÖR TISDAGAR 17.30 -18.45

*Ekenässjöns församlingsgård
helena.svenson@svenskakyrkan.se*

KORSBERGA KYRKOKÖR ONSDAGAR 19-20.30

*Korsberga församlingshem
helena.svenson@svenskakyrkan.se*

LANNASKEDE KYRKOKÖR MÅNDAGAR 19-20.30

*Lina Sandellgården, Fröderyd
thomas.andersson5@svenskakyrkan.se*

NYE-NÄSHULT-STENBERGA KYRKOKÖR MÅNDAGAR 19-20.30

*Nye församlingsgård
veronica.salmons@svenskakyrkan.se*

NÄSBYKÖREN TORSDAGAR 19-21

*Näsby Sockenstuga
charlotte.waldo@svenskakyrkan.se*

OPTIMISTKÖREN EN LÖRDAG I MÅNADEN 9.30-11.30

*Lina Sandellgården
ineke.vandijk@svenskakyrkan.se*

SÖDRA SOLBERGA DAMKÖR för mer detaljerad info kontakta helena.svenson@svenskakyrkan.se

VETLANDA KYRKOKÖR TORSDAGAR 19-20.30

*Församlingsgården Skeppet, Vetlanda
karin.einarsson@svenskakyrkan.se*

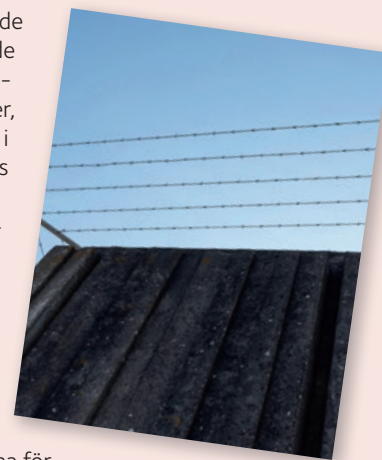
VETLANDA VOKALENSEMBLE Församlingsgården Skeppet, Vetlanda För dig som läser noter obehindrat Provsjungning. Kontakta Karin Einarsson. karin.einarsson@svenskakyrkan.se

PROJEKTKÖRER

Projektkör finns i flera församlingar. Kontakta kyrkomusikern i din församling om du är intresserad!

Andlig vård på fängelse

På häktet i Jönköping, och på alla anstalter där de häktade sedan kan bli placerade efter en fällande dom, finns Svenska kyrkan med präster och diakoner. Sammanlagt arbetar ungefär 170 präster, pastorer, diakoner och imamer i kriminalvården i Sverige. Deras uppdrag är att möta de intagna etiska och existentiella frågor. De kan förmedla kontakter till andra trossamfund, ha själavårds-samtal, medverka i behandlingsprogram, leda gudstjänster, andakter och bönesamlingar, hjälpa till vid konflikter, olyckor och dödsfall, samordna besöksgruppsverksamhet, leda samtalsgrupper och studiecirkel och stötta de intagna inför frigivning. Det är Sveriges kristna råd, SKR, som har det övergripande ansvaret för den andliga vården i Kriminalvården. Be gärna för det arbetet.

I himmelen

I himmelen, i himmelen
man inga tårar ser.
Ej döden, ej förgängelsen
där skola härja mer.
Där skänkes fröjd och härlighet
och frid och oförgänglighet
av Herren Sebaot.

I himmelen, i himmelen
en sällhet du berett,
som intet öra hörde än
och intet öga sett,
ej njuten av ett dödligt bröst,
ej sjungen av en dödligs röst,
o Herre Sebaot.

De här två verserna är hämtade ur en av de psalmer som sjungs i många kyrkor under allhelgonahelgen, "I himmelen, i himmelen", nummer 169 i Den svenska psalmboken.

Den har två melodier som är mycket olika, en folklig koral från Skattungesången i dur och en mindre rörlig sats i moll. Dessutom har den norske tonsättaren Edvard Grieg gjort en tonsättning för kör.

Psalmförfattaren heter Lars Larsson Laurinus och var 47 år gammal och kyrkoherde i Häradschammar nära Norrköping 1620 när hans fru dog.

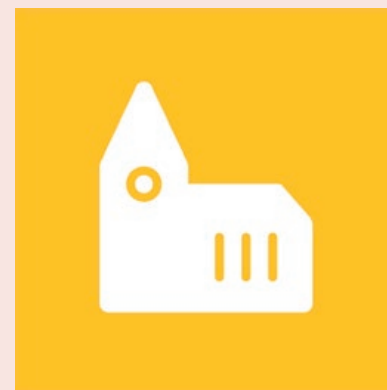

Cirkus, musik och saknad

"Ska det vara så här?!" ropar den rödklädda flickan gång på gång i Peter Schössows bilderbok. Den har fått priser, översatts till flera språk och förvandlats till barnteater i Tyskland, och nu har en svensk grupp (Karin Svensson, Livet Nord och Signe Veinho) också dramatiserat den och turnerar med den i bland andra Riksteaterns regi. Inslag av cirkus och specialskrivna musik gestaltar flickans ilska, som visar sig vara sorg över att en mycket viktig vän har dött. Den svenska översättningen av boken, utgiven på Svenska kyrkans förlag Verbum, kan man beställa på biblioteket.

Följ en favorit

Upptäckte du någon ny favoritkyrka genom musikprogrammen i somras? Då kan du lägga in den i Kyrkguiden så att du alltid ser när det händer något där! I appen Kyrkguiden, som du hittar där du brukar hämta appar till din telefon eller surfplatta, finns alla Vetlanda pastorats kyrkor och församlingshem tillsammans med hela Svenska kyrkans. I den kan du alltså favoritmarkera en kyrka (eller flera) så att du inte missar något. Appen är gratis, och om du har glädje av den, hör gärna av dig till församlingsexpeditionen och berätta!

Odling **gemen-** **samma** *intressen*

Det finns många intressen som vi kan odla tillsammans.
Oftast är gemenskapen viktigast.

Språkcafé

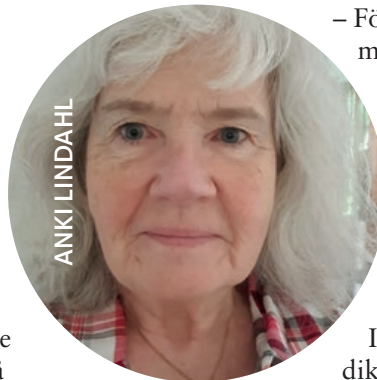

NILAMA SAWARI

– Jag kommer från Afghanistan och bodde tidigare i Kabul, säger Nilama Sawari. Jag besöker ofta språkcaféet i Ekenässjöns kyrka (den gula kyrkan) och det har gjort att jag har kommit långt med min svenska. Man får hjälp med läxor och framförallt möjlighet att prata och umgås. Jag är utbildad tandläkare och hoppas kanske att jag kan jobba med det i Sverige så småningom när jag kan språket bättre.

Jag tycker att fler ska gå till språkcaféet, det är fantastiskt. *Välkommen att träna svenska eller att vara språkvolontär! Kontakta Eva Stenkula 070-361 18 45 Start den 26:e augusti 2024*

Stickcafé

ANKI LINDAHL

– För mig är det väldigt viktigt med gemenskapen, säger Anki Lindahl. Stickningen är underordnad. Ibland när vi har stickcafé hittar jag på lite hyss och säger att vi ska jympa för att hålla igång andra muskler än stickmusklerna och mungiporna.

Ibland blir det också någon diktläsning. Fikarasten ser alla fram emot, och det brukar vara en riktig höjdpunkt. *Välkommen. Vi håller till i Landsbro församlingshem och Ramkvilla församlingshem. Vill du vara med? Kontakta johan.meyer@svenskakyrkan.se 0383-55 35 96*

GÖSTA FRANSSON

Snickeriverkstad

– Jag är den sämsta kyrkobesökaren som finns, säger Gösta Fransson. Men jag trivs bra i Snickeriverkstan. Vid ett tillfälle skulle vi börja snickra och tillverka en Frälsarkrans.

Jag hade ingen aning om vad en Frälsarkrans var. Men då fick jag lära mig det.

Det är ett roligt sätt att få lära sig nya saker på. Jag är själv gammal slöjdlärare. Vi är ett gott gäng, vi fikar tillsammans och snackar en hel del. Vi har väldigt fin sammanhållning i Ekenässjön. Det finns ett stort kunnande i gänget med flera duktiga slöjdare och snickare. *Vill du vara med och snickra eller slöjda? Kontakta johan.meyer@svenskakyrkan.se 0383-55 35 96*

Draglaget Österäng Korsberga

– Vi hjälper oss själva och andra att komma ut i friska luften, säger Gunnel Denzler och Birgitta Albihn. Vi är sex-sju personer som hjälps åt. När det finns möjlighet brukar vi fika tillsammans med de boende efter promenaden. Du är också välkommen. Det finns plats för fler i Draglaget.

Gunnel Denzler (tv) och Birgitta Albihn (th) *Vill du vara med på våra promenader med de boende på Österäng? Kontakta Birgitta Albihn, 0705- 77 42 37 (Draglaget) eller Inger Eriksson, 070-26 22 409 inger.eriksson@vetlanda.se (Österäng)*

Vill du vara med i någon av de här grupperna?

Kontakta en ledare i förväg och fråga om terminens planer!

Något kan också ha ändrats efter att tidningen har tryckts.

Det finns förstås fler grupper på olika platser i Vetlanda pastorat, som hittar på roliga saker. Kanske har du någon idé som du vill genomföra? Eller bidra med din tid. Hör av dig så hjälper vi dig att hitta sammanhang eller möjligheter att skapa nytt. Kika gärna på hemsidan för mer info. www.svenskakyrkan.se/vetlanda/vuxenverksamhet

Här finns plats för barn och unga

Det är fest! Det är full fart överallt, både inne och ute, denna kväll när barn och unga träffas för terminsavslutning på Skeppet i Vetlanda.

Popcornmaskinen poppar för fullt. Det bjuds på mat och grillas. Filmvisning för dem som behöver vila en stund. Vi passar på att ställa några frågor till festdeltagarna som kommer från olika barngrupper. Tycker du som läser detta att det verkar kul? Ta chansen – i höst bjuder vi in till en mängd roliga grupper för både små och större barn. Varmt välkommen!

KRISTIN HUGOSSON

– Min dotter Sally har gått på Skaparklubben i Bäckseda.

Det är väldigt fint att ha en sådan verksamhet på hemmaplan, säger Kristin Hugosson. Det känns tryggt och bra att lämna henne där. De har varit sex-sju barn, en mysig liten grupp. Sally uppskattar även de små samlingarna och sången.

Jag gick tidigare på **Små och stora** med mina större barn. Det är väldigt viktigt att komma ut och delta i olika verksamheter, tycker jag. Sally är redan taggad för hösten. Det blir kul.

ANNA LINDEQUIST

– Man får alltid vara beredd på att det tar en stund när man ska hämta hem barnen. De vill inte åka hem, säger Anna Lindequist, Claras mamma.

Det är viktigt att vistas i olika sammanhang. Annars är det bara jympa och dans som gäller. Här får de pyssla, och en fin ingång i pysselverksamheten är den lilla andakten.

IDA BERTTSSON

– Först och främst ville Tyra skapa och pyssla, säger Ida Berttsson och det var det som lockade henne. Men genom att besöka kyrkan och få lite inblick i *Barnens bibel* har hon också upptäckt nya saker, som hon kommer hem och berättar om. Härliga kom-

pisar och ledare är förstås andra faktorer som gör att hon trivs. Tidigare deltog vi med Tyras storebror på **Små och stora på Skeppet**. Själv har jag sjungit i kör i kyrkan i Skåne och är uppvuxen med kyrkans barntimmar. Även om vi inte i familjen var så flitiga kyrkobesökare för övrigt så har det alltid känts bra att delta i kyrkans aktiviteter och körer. Jag hoppas att jag själv en dag ska få tid igen att sjunga i kör. Man mår ju väldigt bra av det.

EMELIE HÖGBERG

– Vi besöker **Små och stora** varannan fredag ungefär, säger Emelie Högberg. Det är en bra plats att dela erfarenheter och upplevelser när man blivit mamma. Det är en bra känsla här och ett gott häng – bra leksaker och en neutral plats att få träffas på. Man blir inte så ensam med sina funderingar. ●

Emelie Högberg och dottern Maja Gustafsson

TEXT OCH BILD: CARINA ANDERSSON

TUWA BERGVALL

CLARA LINDEQUIST

SALLY HUGOSSON

TYRA BERTSSON

Häng på!

Barn-och ungdomsgrupper

SMÅ OCH STORA

FÖR DIG MED SPÄDBARN OCH BARN
UPP TILL SKOLÅLDERN.
INGEN ANMÄLAN.

EKENÄSSJÖNS KYRKA

Måndagar och fredagar
9.30–11.30.

HOLSBYBRUNN, KYRKANS HUS

Måndagar 9.30–11.30

KORSBERGA FÖRSAMLINGSHEM

Måndagar 9.30–11.30

MYRESJÖ PAULIGÅRDEN

Fredagar 9.30–11.30

VETLANDA

FÖRSAMLINGSGÅRDEN SKEPPET

Måndagar och fredagar 9.30–11.30

BARNGRUPPER

ANMÄLAN GÖRS PÅ HEMSIDAN
[www.svenskakyrkan.se/vetlanda/
barn-och-familj](http://www.svenskakyrkan.se/vetlanda/barn-och-familj)

BJÖRKÖ ONSDAGSKUL ÅK 1-3

Onsdagar 14–15.30
Prästgården Björkö

BÄCKSEDA MINIORER F-ÅK 2

Tisdagar 16.30–18
Bäckседа församlingshem

BÄCKSEDA JUNIORER ÅK 3-5

Tisdagar 16.30–18
Bäckседа församlingshem

www.svenskakyrkan.se/vetlanda/barn-och-familj

HELGSKOJ

En lördag i månaden 10–13
Nye församlingsgård
Mer specifik info kommer

KORSBERGA UTEKUL F-ÅK 2

Onsdagar 13–14.45
Vi träffas vid Korsberga skola

KORSBERGA SKAPARKLUBB ÅK 3-6

Onsdagar 16–17.30
Korsberga församlingshem

KVILLSFORS BERGUDDEN MÅNDAGSKLUBBEN F-ÅK 6

Måndagar 14–16
Barnkör inkluderad i Måndagsklubben
Berguddens kapell i Kvillsfors

MYRESJÖ AFTER SCHOOL F-ÅK 6

Måndagar 13.30–16
Pauligården Myresjö

VETLANDA MINIMINIORER 4-5 ÅR

Måndagar kl 13.30–15
Församlingsgården Skeppet

VETLANDA MINIORER F-ÅK 2

Varannan måndag kl 15.30–17
Församlingsgården Skeppet

VETLANDA JUNIORER ÅK 3-5

Varannan måndag kl 15.30–17
Församlingsgården Skeppet

DRAMAFRIENDS ÅK 3-6

För dig som gillar teater och drama.
Församlingsgården Skeppet

TONÅR OCH UPPÅT

VETLANDA TONIÅRER ÅK 6-7

En måndag i månaden 17.30–20
Församlingsgården Skeppet

MÅNDAGSMYS

En måndag varje månad träffas
alla åldrar 17–19. Anmälan
[www.svenskakyrkan.se/vetlanda/barn-
och-familj](http://www.svenskakyrkan.se/vetlanda/barn-och-familj)
Församlingsgården Skeppet

UNGA LEDARE

Ungdomsgrupp (15 år och uppåt)
för dig som vill fortsätta efter
konfirmationen. I början av terminen
planerar vi tillsammans vad
vi ska göra. Vi hjälper också till med
konfirmander, läger och Lucia mm.
Vi träffas och har kul tillsammans helt
enkelt - välkommen!

Är du ny och vill hänga på?

**Kontakta oss och hör när gruppen
samlas nästa gång. Tveka inte!**

Ring 0383-55 35 92

tina.edmanpinol@svenskakyrkan.se

CHILL-KLUBB

Onsdagar 16.00–20.00
Församlingsgården Skeppet.
Åk 8 och äldre.

Här hänger vi tillsammans och gör det
vi har lust med – ser på film, spelar spel,
fikar och samtalar om livets stora och
små frågor. Eller bara chillar lite ...

Vill du vara med? Kontakta oss gärna
i förväg och fråga om terminens planer!
Något kan också ha ändrats sedan listan gjordes.
Se sidan 39.

Barn och unga

-det viktigaste vi har

Svenska kyrkan har ett ansvar för att skapa miljöer där barnet bereds möjlighet att få höras och uttrycka sina åsikter. Barnperspektivet uttrycks i kärlek och respekt. Barnets behov är alltid centralt. När barnen kommer till Svenska kyrkan är det viktigt att mötet de erbjuds är en upplevelse och förmedlar kunskap om det som är centralt i Svenska kyrkans liv, lära och tradition.

Det handlar om att barnet utifrån sitt perspektiv och liv ska få uppleva gemenskap, få erfarenheter av Guds närvaro och få möjlighet att känna samhörighet med Svenska kyrkan och delaktighet i församlingens liv.

Vi gör en liten utflykt till barn och unga på Sommarkollot i Berguddens kapell i Kvillsfors, och pratar också med några av våra tidigare konfirmander. →

*Det bästa med de här dagarna ”
är att man får vara med kompisar och
att man får nya vänner.*

Röster från
sommarkollot
på Bergudden
Kvillsfors

Stina Fredriksson

– Att baka är roligast!
Det här är toppen. Man får
chansen att vara med både
nya och gamla kompisar.

Emilia Hilmersson

– Det är god mat. Idag fick vi en jättegod
hamburgare. Vi övar på sånger och danser
som vi ska uppträda med lite senare i veckan.

Vad är bäst med att få vara på kollo?

Mio Markebro

– Det bästa med att vara på kollo är att vi får göra en massa roliga saker. Bada och tälja. Det är jättekul att få vara i vattnet. Jag är nämligen ingen badkruka. Jag gillar vatten. Jag har också gjort pappersbåtar som flyter. Det är också väldigt kul att få hänga med de snälla ledarna. Theo (på bilden) är en av dem.

Ruth Engqvist

Det är bra här. Alla är snälla. Ibland går jag runt och bara kikar på vad andra gör, men det finns saker att göra om man vill. Roligast är att bada. Det gillar jag verkligen. Jag pysslar och hänger med kompisar också. Dagarna går väldigt fort här. Jag trivs.

Talia Nouri

Vi har byggt kojor, och vi hade en tävling om vem som byggde bästa kojans. Det var kul. Man får tid för att leka och promenera i skogen. Det blir mycket bad här. Jag trivs superbra. Men bäst av allt är ändå att man får nya vänner! Det är det viktigaste!

Konfirmationen

Ett minne för livet

En hälsning till dig som går i årskurs 8 i höst:

Välkommen att bli konfirmand!

Under konfirmationstiden lär vi oss mer om hur kristen tro hänger ihop med vårt dagliga liv. Här får du möjlighet att lära känna dig själv och nya vänner och att dela tankar och funderingar om livet, Gud och trons mysterium. Ingen fråga är för stor eller för liten. Tillsammans utforskar vi livsfrågorna på ett tryggt och lekfullt sätt.

Alla konfirmander som vill är välkomna med på en resa till Berlin under våren. Resan är viktig, för under den får vi verkligen ett tillfälle att tala om människovärde och uppleva platser där det har hänt saker som har påverkat världen och Europa. Det blir också tid att umgås och prata om stort och smått.

Det finns flera konfirmandgrupper, och de är på olika platser och har olika scheman – ring vår expedition 0383-76 37 00 så får du kontakt med någon av oss ledare!

Hälsningar,

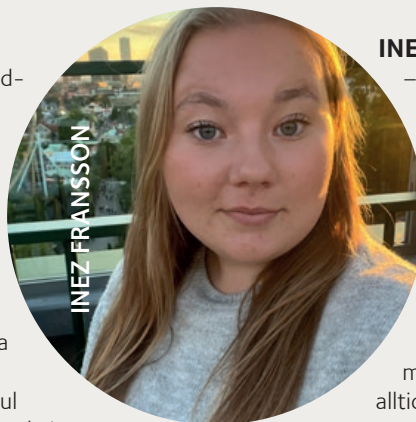
alla vi som arbetar med konfirmander i Vetlanda pastorat

Vad var bäst med konfirmationen?

JOEL EVÄNG

– Det bästa med konfirmandtiden var gemenskapen man skapade med alla andra konfirmander och ledarna, och allt man lärde sig under tiden, säger Robin Eväng.
– Man behöver inte vara troende för att kunna börja som konfirmand. Man kan vara där och tycka det är kul ändå. Det allra bästa var resan vi gjorde i slutet. Den var helt underbar! Många fina och roliga minnen skapades. Jag kommer alltid att ha dem med mig, livet ut.

INEZ FRANSSON

– Det absolut bästa med att konfirmera sig är att man finner en gemenskap som man på sätt och vis inte behöver vara delaktig i hela tiden. Men som jag vet alltid kommer att finnas där.
– Jag känner en trygghet i att om någonting händer mig, så vet jag att det finns människor inom kyrkan som alltid kommer ta emot mig med öppna armar.

Nyinflyttad och redan engagerad

– Oron skavde fortfarande inom mig, men som ringar på vattnet spred sig nya chanser. Snart nog började jag se något som liknade ett kontaktnät.

Christina Sjöholm förlorade sin sambo som nyinflyttad till Vetlanda, men fick stöd och ny kraft genom att engagera sig i kyrkan.

Christina Sjöholm och hennes sambo flyttade till Vetlanda i december 2022.

– Ingen av oss kände någon i den lilla, vackra staden med de vänliga invånarna. Vetlandaborna lever verkligen upp till stadens slogan – Vänliga Vetlanda.

EXISTENSIELL KRIS

Paret hade planer – sambon skulle få fortsatt god hjärtvård inom Region Jönköping och de hoppades båda få vara kyrkvårdar även i sin nya församling.

– Jag skulle sjunga i kyrkokören och vi hoppades få en framtid på åtminstone ett par år i vår nya stad.

Hoppet grusades snabbt. Efter drygt två måna-

der avled Christinas sambo på Alla hjärtans dag 2023 – inte på grund av sitt svaga hjärta dock – utan av sepsis.

– Jag befann mig plötsligt i en existentiell kris och ordspråket “människan spår och Gud rår” blev nu min verklighet. Vad skulle jag nu göra med resten av mitt liv?

ETT NYTT KONTAKTNÄT

Christina berättar att hon varje dag ställde sig frågan: Vilken plan har Gud för mig?

– Jag träffade en kvinna som utan stora åthävor ledde mig in i i kyrkans gemenskap med bland annat lunchmusik och luncher på Skeppet och till onsdagsträffarna på Ankaret, Byta ett ord. Där fann jag många nya bekanskap och

kom att se fram emot onsdagarna. Oron skavde fortfarande inom mig, men som ringar på vattnet spred sig nya chanser. Snart nog började jag se något som liknade ett kontaktnät. Christina blev tidigt imponerad över församlingens fina och medmänskliga arbete.

– Men det dröjde en tid innan jag fick klart för mig att det även fanns en plats för mig att verka i. Det fanns en diakonigrupp som bestod av volontärer. Där ville jag gärna vara med, men skulle jag våga fråga? Till slut tog jag mod till mig och jag välkomnades in i gemenskapen.

FINNS FLER UPPDRAG ÄN KYRKVÄRD

Under våren har Christina varit med på Vårfesten i april, firandet av 80-åringar i maj, serverat kaffe på torget en gång i juni – det blir flera gånger under sommaren.

– Jag har även deltagit på ett flertal andakter på Norrgården och Kvarngården där jag nu har fått chansen att byta några ord med några av de boende. Jag ser fram emot fortsättningen – att vara med i diakonigruppen är för mig den optimala win-win-situationen. Det jag har lärt mig här i Vetlanda är att inom församlingen finns andra viktiga uppdrag än att vara kyrkvärd och att sjunga i kyrkokören.

Christina avslutar med att säga:

– Jag lever i nuet – gör inte upp några planer längre – med ett undantag. Jag tänker inte lämna diakonigruppen förrän jag måste. Och jag hoppas att många fler vågar fråga och bli en del av verksamheten. Alla behövs! ●

TEXT: CHRISTINA SJÖHOLM/CARINA ANDERSSON

BILD: CARINA ANDERSSON

Längtar du efter att göra något meningsfullt och är nyfiken på diakonigruppens verksamhet? Välkommen att höra av dig.

Kontakta:

Anetter Forssander

anette.forssander@svenskakyrkan.se

Monika Klasson

monica.klasson@svenskakyrkan.se

Att mötas mitt i "vardan"

Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen. Ibland kallas det också för kyrkans sociala arbete. Tack vare våra ideella medarbetare i hela pastoratet har vi ett stort diakonalt och socialt arbete med många kontaktytor.

VAD SKILJER KYRKANS DIAKONI FRÅN ÖVRIGT SOCIALT ARBETE OCH FÖRENINGSLIV?

Kyrkans diakoni utgår från altaret och uppdraget att förmedla Guds kärlek till dem som kommer i vår väg. Det är tack vare våra frivilliga medarbetare som vi kan hålla igång den diakonala verksamhet som finns i församlingarna idag. I höst möter du diakonin på olika platser i hela pastoratet. Det finns stickcaféer, språkcafé, soppluncher, väffelcaféer. Vi i diakonigrupperna gör hembesök, bjuder in till 80-årsfester och tar emot dig på kyrkogårdarna under Allhelgonahelgen. Diakonin är en ständigt pågående process, och vi som arbetar med diakoni har alltid människors behov i fokus.

ANKARET – SÅ MYCKET MER ÄN ETT VANLIGT KAFÉ

När du öppnar dörren till Ankaret möts du av doften av hemlagad mat eller nybakat fikabröd. Ganska snart kommer du inse att här är det hemtrevligt, det känns gott att vara här. Ankaret har blivit en mötesplats där man samlas kring borden för att byta tankar om livet och det som händer i världen. Ankarets personal, Anna och Anneli,

känner många av gästerna vid

namn, och när livet utmanar blir du bemött med omsorg, värme och vänlighet. På tisdagarna gästas Ankaret av många som är kaffesugna efter ”torgsvängen” på Vetlanda torg.

ÖPPETTIDER ANKARET:

MÅNDAG, TISDAG, TORSDAG, FREDAG 10-14

LUNCH TISDAG OCH TORSDAG 11.30-13.30

ONSDAG 14-16 **BYTA ETT ORD**

BYTA ETT ORD

ONSDAGAR 14.00-16.00

PLATS: ANKARET

Ibland gästas vi av pastoratets musiker. Andra gånger samtalar vi kring ett tema eller har en frågesport. Det är en öppen verksamhet, alla är välkomna. Fika.

PROMENADER

DAG OCH TID: MÅNDAGAR 10.00

PLATS: ANKARET (START OCH AVSLUT)

Vill du komma ut och röra på dig och gärna vill ha sällskap? Tycker du att det är svårt att komma i gång, då kan Ankarets promenadgrupp vara något för dig. Vi går på vägar där det är möjligt att ta sig fram med rullator. Vi bestämmer tempot tillsammans och alla som vill kan vara med. Efteråt stannar vi kvar och fikar tillsammans på Ankaret.

SINNESRO

EN ONSDAG I MÅNADEN 18-19.30

(11 SEPTEMBER, 9 OKTOBER, 20 NOVEMBER, 4 DECEMBER)

PLATS: ANKARET

Sinnesrogudstjänst är en enkel gudstjänstform med sång, bön och möjlighet till ljständning. Du kommer som du är till en stunds ro och vila för själen. Vi bjuder på en enkel kvällsfika.

ANKARET • BANGÅRD SGATAN 6D • VID DELFINPARKERINGEN

FONDMEDEL

Julen är en ekonomiskt ansträngd period för många av oss. Om du behöver ekonomiskt stöd i jul, är medlem i Svenska kyrkan och bor i Vetlanda tätort har du möjlighet att söka fondmedel inför julen. Din ansökan beviljas sedan utifrån behovsprövning.

Du kan hämta ditt ansökningsformulär på församlingsgården Skeppet eller skriva ut det från Vetlanda församlings hemsida, www.svenskakyrkan.se/vetlanda/hjalp-och-stod.

För att kunna behandla din ansökan i god tid inför julen behöver du inkomma med den till Vetlanda församling senast den 31 oktober 2024.

Välkommen med din ansökan!

Vad betyder Ankaret för dig?

Inge-Lise Eriksson

Jag började gå hit innan min man dog. Nu när jag är ensam är det både ett andningshål och ett stöd. Jag har inte barnen precis i närheten, så detta blir som en extra familj med både "gummor och gubbar". Man måste få skratta lite med. Det är skönt på alla sätt här.

Michaela Ekelöf och Theo Hallberg

Det är mysigt. En fin mötesplats. Rimliga kostnader, och för många som är ensamma är det en väldig tillgång. Vetlanda är perfekt för oss. Trevlig atmosfär och familjärt. Det är skönt att det finns ett sådant här ställe.

Mikael Ek

Det här är en riktig oas. En plats för kärlek, omtanke och ro. Alla bryr sig om varandra. Den här platsen gör dagen för väldigt många människor. Det är så bra att det är en stor blandning på åldrar. Alla bidrar på något sätt till trivselen.

Anita Midström

Det betyder mycket. Det är både socialt och avkoppling. Jättegoda våfflor, måste jag passa på att säga också!

Anita Rosell

Jag tycker att det är avkoppling, och jag träffar många gulliga vänner. Det blir mest besök på tisdagar för då är det torgdag också. Då passar jag på att äta och fika här. De har hembakt. Ibland går jag på öppet hus i Myresjö. Det är också väldigt trevligt.

Wivi-Anne Sterner

Jag går hit två-tre gånger i veckan. Alltid när det är mat. Måndagar är så tråkiga och långa. Då är det väldigt bra att få komma hit och prata med alla, och personalen är trevlig och tillmötesgående. Det är väldigt värdefullt.

10 GODA SKÄL ATT VARA MEDLEM

Varje år är en majoritet av Svenska kyrkans nära sju miljoner medlemmar med i något av kyrkans sammanhang. Det kan vara i den lilla kören på landet, på konfirmationslägret, på samtalsterapi eller i en insamling till Act Svenska kyrkan. Som medlem är du med och tar ansvar för kyrkans framtida utveckling.

1. Kristen tro

Du tycker att kristen tro, tradition och värderingar är viktiga för dig och din omgivning. Som medlem får du tillsammans med andra möjlighet att växa och utvecklas i din tro.

2. Barn, ung och vuxen

Du bidrar till att ge barn, ungdomar och vuxna möjlighet att växa i självkänsla och tro. Du kan delta i församlingens alla aktiviteter. Du möjliggör också församlingens medverkan i arbetslivet.

3. Kulturarv

Du bidrar till att kyrkorummen finns för såväl gudstjänster och konserter som stillhet och eftertanke. Ditt medlemskap bidrar också till underhåll av våra vackra kyrkor och kyrkogårdar, som är en del av vårt kulturarv.

4. Gudstjänst och högtid

Tack vare ditt stöd kan vi fira gudstjänster och bjuda in till andakter. Kyrkan är en betydelsefull mötesplats vid livets stora högtider som dop, konfirmation, vigsel och begravning. Gemensamma traditioner hålls levande vid påsk, pingst, advent, jul och skolavslutningar.

5. Diakoni

I kyrkans sociala arbete möter vi äldre, ensamma, arbetslösa, personer med missbruksproblem, funktionsnedsatta, brottsoffer, flyktingar och utsatta män, kvinnor och barn. Här erbjuds bland annat enskilda samtal, Leva-vidare-grupp, hjälp i kontakter med myndigheter, gemenskap och stöd.

6. Krishantering

Du bidrar till att kyrkans personal tillsammans med andra aktörer kan vara en resurs vid olyckor och katastrofer.

7. Själavård

Du hjälper oss att vara till stöd och hjälp för människor vid personliga kriser.

8. Musik

Tusentals människor, gamla och unga, sjunger i kyrkans körer över hela landet, och i kyrkorna hålls musikgudstjänster och konserter av olika karaktär.

9. Internationellt arbete

Act Svenska kyrkan är ett internationellt arbete som innefattar snabb katastrofhjälp och långsiktig utveckling och har ett långtgående samarbete med kyrkor över hela världen. I dag utförs arbetet för en rättvis värld utan hunger, fattigdom och förtryck i en världsvid kristen gemenskap och med respekt för varje människas värde.

10. Svenska kyrkan i utlandet

För många som vistas en tid utomlands blir Svenska kyrkan i utlandet (SKUT) en fast punkt i tillvaron och en viktig mötesplats. Det är populärt att gifta sig i Svenska kyrkan utomlands.

Frågor om medlemskapet

Du blir medlem i Svenska kyrkan genom dopet. Vill du bli medlem eller har frågor om medlemskapet, kontakta oss.

Kontaktuppgifter finns på sidan 39!

Platsen och kyrkogården en viktig del i sorgebearbetningen

När sorgen är som värst

– Jag hade gjort lite ärenden och skulle hämta paket inför Williams födelsedag. Han skulle fylla 17 år, om tre dagar, den 26 september 2021. Plötsligt såg jag en brandbil rycka ut. Jag reagerade eftersom jag jobbar inom ambulansen, säger Joel Steinbach.

DEN VIKTIGA MATCHEN

Det var den stora dagen när sonen William och hans kompisar skulle åka för att se AIK och inte bara det. De skulle äntligen få stå i ”Klacken”. William var taggad, glad och upprymd.

– Både jag och hans mamma hade pratat med honom tidigare på dagen. William var sportintresserad. Självt har jag aldrig varit så intresserad; jag var inte särskilt duktig på sport. William däremot fick sina första skridskor i två-tre-års åldern. Han tog sig ut på isen, men själv kunde jag inte stå på ett par skridskor, berättar Joel.

HV71 blev det första laget som William följde. Senare hittade han tillsammans med sin kusin Bruno, AIK. William och Joel började åka med på matcher och genom William kunde Joel börja förstå storheten i lagsporter.

RINGDE KOLLEGA

Joel blev upprörd av Williams mamma Mikaela som hade hört att det hänt en olycka ner åt Lindshammar.

– Det var vägen som vi visste att William och hans kompisar skulle åka på. Vi försökte båda nå William och även ringa till en av kompisarna. Vi kom inte fram.

Jag har tidigare arbetat som ambulanssjuksköterska

i Region Kronoberg, det gör att jag nu försöker ringa och nå fram till personal där. Personen som svarar är en tidigare arbetskamrat. Samtalet blir snabbt allvarligt när han berättar att han är på plats vid en trafikolycka. Innan han hinner säga något mer så får jag ur mig att min son skulle åka den vägen i dag. Han tystnar och jag frågar:

– Hur många var de i bilen?

– Fyra.

– Är de unga?

– Ja.

– Är det någon som är död?

– Ja... jag vet inte mer, Joel.

Joel hör på hans röst att han inser att en av de döda kan vara hans son.

– Vi lägger på luren, det finns i nuläget inget mer att säga. Jag tänker då att vi måste bege oss till sjukhuset om William har blivit skadad, säger Joel.

DET ÄR FULLSTÄNDIGT KAOS

Williams mamma Mikaela ringde Joel igen.

– Hon var förstås helt ifrån sig och hade panik. När vi pratar i telefonen så kommer det en polisbil till hennes bostad och hon går ut och möter dem. ”Är detta William Steinbachs mamma?”, frågar polisen. Joel hörde samtalet genom telefonen.

– Jag lägger på och när jag lyfter blicken så har mörkret sänkt sig utanför fönstret och hjärtat har gått sönder.

Joel och Williams bonusmamma Emelie beger sig till Williams mamma Mikaela. Sedan följde möten med människor som är och blir viktiga i deras liv.

” Du vet när man vaknar på morgonen och har haft en mardröm; den där millisekunden man pustar ut och känner tacksamhet för att mardrömmen inte var sann. Men för mig börjar morgonen med att jag vaknar upp. Jag stannar till en millisekund och förstår att mardrömmen är sann och kommer att fortsätta.

EN MARDRÖM

Joel tar ett exempel för att förklara hur hans liv är nu.

– Du vet när man vaknar på morgonen och har haft en mardröm; den där millisekunden man pustar ut och känner tacksamhet för att mardrömmen inte var sann. Men för mig börjar morgonen med att jag vaknar upp. Jag stannar till en millisekund och förstår att mardrömmen är sann och kommer att fortsätta.

Nu är det snart tre år sedan olyckan inträffade och Joel beskriver att man vänjer sig aldrig vid sorgen, men blir bekant med den.

– Det är en bekantskap som man kan prata lite med, umgås med. Man blir liksom bekant med det livet man får. Jag har gått till kyrkogården varje dag förutom de dagar när vi varit bortresta. På 1000 dagar innebär det att jag varit på kyrkogården cirka 970 dagar och besökt Williams grav. Platsen känns lugn och trygg och det är bara cirka 200 meter från vår bostad.

När Joel har jobbat så har han startat morgonen med att gå dit.

– Som ambulanssjukskötare har jag sett mycket död. Man får bara försöka att acceptera att döden uppträder på många olika sätt. Hur många anti-oxidanter du än plockar i dig. Det är så mycket vi inte kan styra över eller räkna ut i vår vildaste fantasi, menar Joel.

DETTA ÄR EN DEL AV LIVET

– Jag går till graven för min skull. Många känner säkert en stress över sina gravar. Det är väldigt olika för olika människor. Jag lägger ingen värdering i antal besök men när jag nu kan titta bakåt så förstår jag att gravplatsen är viktig. Jag har också träffat andra på kyrkogården som har mist sina barn. Det är en klubb man verkligen inte vill vara med i, men om man nu är det så är det ändå fint att få en liten stund på kyrkogården tillsammans.

Vid något tillfälle träffade Joel ett par som hade mist sitt barn för trettio år sedan och

blev då varse att detta är en del av livet för vissa.

– Jag behöver gå dit. Jag behöver det konkreta. Jag behöver ritualerna kring besöken. Jag brukar alltid se till att vi har blommor hemma under sommaren och ljus, gravljus under vintern. Det är en del av ritualen.

Joel har ett förråd som nu har en särskild hylla med olika gravljus som är klara för att få följa med till Williams grav.

” *Man blir liksom bekant med det livet man får*

– Jag vill göra något för William. Det är skönt att gå dit. Och jag har en stark känsla av Williams närvaro. Man vet att vi alla ska dö, men barnen är inte med i den ekvationen. Hur ska man kunna göra ett bokslut över ett barn? Det går inte!

LIVET BLIR INTE SIG LIKT

När William dog, så förstod Joel direkt att hans liv aldrig skulle bli sig likt igen och inte heller likna det liv så som han hade föreställt sig det tidigare.

– Men det är annorlunda nu. Jag kan glädjas åt saker. När William levde kändes livet fullkomligt. Det gör det inte nu och det kommer inte att göra det. Hoppet finns i att döden inte är slutet, att det finns något efter och att vi återförenas då. Jag ser på livet på ett annat sätt nu. Allt är förändrat och det är jag med. Jag är inte den personen jag var innan, säger Joel.

Han berättar att han har en jättefin familj och mycket att vara tacksam för.

– Nu vill jag att det ska bli bra för Lovisa, Williams lillasyster. Det är viktigt att finnas här och att leva. Men jag förstår också dem som inte orkar. Mina föräldrar har alltid stöttat och varit kärleksfulla. Det har varit viktigt för mig i mitt liv. Jag förstår och vet att det kan barka i väg om man inte har stabilitet på hemmaplan, säger Joel. Han berättar att han har själv virrat runt lite i livet, men menar att han alltid har landat väl tack vare familjen.

– Jag har också mitt i allt haft en väldig livslust. Min hjärna har gått på högvarv stundtals och nu vet jag i vuxen ålder vad det beror på och hur jag ska hantera det. Jag vet att jag fungerar bra när jag har rutiner och när det blir skarpt läge. Det har jag stor nytta av inte minst i min yrkesroll, säger Joel.

MAN VÄNJR SIG ALDRIG

Många säger att Joel har varit med om det värsta och att "Det värsta har redan hänt".

– Men så är det inte. Jag har precis i dagarna haft ytterligare ett dödsfall i familjen. Man vänjer sig aldrig. Man sörjer bara på olika sätt. Det är inte lättare för att det "värsta redan har hänt". Man kommer alltid att känna stor sorg och förlust om någon i ens liv försvinner som man har brytt sig om och älskat, säger Joel.

KYRKOGRÅDEN EN VIKTIG PLATS

Joel är tacksam för att bemötandet på kyrkogården alltid varit bra.

– Ibland kan det stå en bukett där, som någon för mig okänd har ställt dit. Antagligen vänner till William. Det är också skönt att graven ligger lite av-sides, men är nära. Det är lite ombonat här. När vi skulle förbereda för begravningen så var det just gravplatsen som var väldigt viktig för mig. Sången och musiken och allt annat är förstås också viktig, men jag tänkte mycket på att jag ville att graven skulle vara nära, berättar Joel.

FORTSÄTTNING MED WILLIAMS KOMPISAR

Förra året vid Allhelgonahelgen var Joel och hans familj hos hans syster i Stockholm.

– När vi kom hem var hela gravplatsen full med ljus. Det var så fint. Så många som hade tänkt på William. Det värmdde verkligen. Jag har fått en fortsättning med Williams kompisar, vi gillar att umgås. På Williams födelsedag hade de fixat en fest på församlinggården Skeppet och det var musik och blommor överallt.

När Williams kompisar kommer hem till Joels familj, så går de till kyrkogården.

– En av vännerna heter Joud och är den fjärde personen som var med vid bilolyckan. Han var den enda överlevande. Vi träffade aldrig honom innan olyckan, men nu ses vi minst en gång i veckan. Joud och de andra grabbarna är väldigt viktiga. De har funnits där för mig, Lovisa och Emelie hela tiden, och de fortsätter att göra det, säger Joel och fortsätter:

– Jag har varit väldigt tacksam för att prästen har följt upp och pratat i oändliga timmar med mig. Han dök plötsligt upp till och med ibland när jag inte bitt om det, och när jag inte trodde att jag ville ha honom där. Men på nåt vis så är det som att han vet att jag behöver honom då. Och jag har alltid tyckt att det har varit skönt att få prata med honom. Ställa alla frågor. Många och långa samtal. Jag har väl aldrig pratat om döden tidigare, men nu vågar jag prata om döden och alla frågor och känslor som följer med den. ●

TEXT OCH BILD: CARINA ANDERSSON

VALET AV GRAVPLATS SKA KÄNNAS RÄTT

Vi på kyrkogårdsförvaltningen hjälper dig gärna att hitta en gravplats när någon närstående har dött. Kanske har din familj redan en släktgrav, kanske är du i behov av att hitta en ny gravplats. Om det behövs ordnar vi visning av kistgravplatser eller urngravplatser – ring vår expedition för att boka: 0383-55 35 85 (eller via växeln, 0383 – 76 37 00). Välkommen att höra av dig!

Att bli en trollslända

En riktig klassiker bland barnböcker om död och sorg är Doris Stickneys och Jesper Oehlenschlägers *Om larver och trollsländor*, som Ann och Kjell Simonsson översatte för Argument förlag strax före millennieskiftet och som har funnits på förlagets lista sedan dess. Den liknelse som Doris Stickney använder sig av är en om larver som måste krypa upp mot vattenytan och försvinna ur sina larvvänners åsyn för att kunna förvandlas till trollsländor.

*Var inte rädd. Det finns ett hemligt tecken,
ett namn som skyddar dig nu när du går.
Din ensamhet har stränder in mot ljuset.
Var inte rädd. I sanden finns det spår.*

*Han älskar dig, han väntar dig i kväll
en kväll när du förstår hans hemlöshet
och hur han längtar efter dina steg:
från evighet har han stämt möte här.*

*Var inte rädd. Det finns en mörklagd hamn,
Du ser den inte nu, men färdas dit.
En dag skall du bekänna högt hans namn,
hans kärleks frid som ingenting begär.*

*Du är på väg. En dag blir natten vit.
En dag och stjärnor växer ur hans famn.
Var inte rädd. Det finns en mörklagd hamn,
du ser den inte nu, men färdas dit.*

Text: Ylva Eggehorn 1972

Musik: Lars Moberg 1974

Psalm 256

Vandra och meditera

Planer på ett besök i Lund? På torget utanför Lunds domkyrka, nära Liberiet, finns en labyrint där man alltid kan gå en meditationsvandring på egen hand och ibland också delta i en vandring som leds av någon från domkyrkoförsamlingen. Du som vill veta mer om labyrintens historia som meditationshjälp kan läsa Anna Alebos bok *Labyrinter* (Arcus förlag) och kapitlet om labyrinter i den utökade utgåvan av hennes bok *Vandra med Frälsarkransen* (Verbum).

Leva vidare-grupp

För dig som har mist din livskamrat finns möjligheten att vara med i "Leva vidare", en samtalsgrupp som leds av någon av Vetlanda pastorats präster eller diakoner. Inbjudan brukar skickas ut till dig som efterlevande inom ett halvår efter dödsfallet, men man kan också anmäla sitt intresse på församlingsexpeditionen. Och om du eller en vän behöver någon att tala med i väntan på att en grupp ska sätta igång, hör av dig!

Allhelgonahelgen

Vad är det för en helg? Sedan tidigt i kyrkans historia har man på olika sätt avsatt särskilda dagar för att minnas dem som på ett eller annat sätt lämnat livet på jorden.

Från allra första början handlade det om martyrer som med livet som insats vittnat om den kristna tron. På den tiden under de första århundradena av vår tideräkning kunde det vara förenat med livsfara att vara kristen. Kyrkan växte och blev så småningom laglig och accepterad. Allt fler och fler förebilder i tron tillkom som fick egna åminnel-sedagar i kalendern. Med tiden räckte inte årets dagar till för att hylla denna växande skara av män och kvinnor som på olika vis inspirerat till kristet liv och år 855 beslöts det att inrätta en dag för alla dessa. Denna dag blev Alla helgons dag - en dag att särskilt tänka på och tacka för de många som hållit trons låga brinnande och inspirerat andra att göra detsamma.

DÖD, SAKNAD OCH EVIGHETSHOPP

I Sverige har firandet av alla helgons dag knutits nära samman med teman om död, saknad och evighetshopp vilka hör samman med Alla själars dag, söndagen efter Alla helgons dag. Det finns en poäng med att dessa båda dagar följer på varandra. Under Alla helgons dag lär vi oss uppskatta och bilda en relation till den stora skara vittnen som osynliga finns med oss, ber med oss och firar

gudstjänst med oss. Det kan bli en glädjefull insikt att bära med sig även om vi är ibland är få en söndagsmorgon så är en osynlig skara med oss.

Alla själars dag påminner oss om saknaden och sorgen. En annan sida av kanske samma mynt. Sorgen och saknaden som egentligen är kärlek där den person som vi brukat rikta den till inte längre finns bland oss får här en tydning i ljuset av det kristna hoppet. Hoppet att för Gud är alla levande och att ingen vare sig död eller levande står utanför Guds omsorg. Alla helgons dag tillsammans med Alla själars dag blir så påminnelser om hur både glädje och sorg ryms i mötet med döden och hur allt detta omsluts av Gud. ●

TEXT: FELIX JEPPSSON

Alla helgons dag firas den lördag som infaller mellan den 31 oktober och den 6 november. Då tänds vi ljus och pyntar gravar på kyrkogårdar och i minneslundar och tänker på våra nära och kära som lämnat oss.

Ett ljus, en bön

Att gå till kyrkans ljusbärare har blivit en självklarhet för många. Den är från början Martin Lönnebos idé.

Brukar du gå in i kyrkan och tända ett ljus som en paus i vardagen, kanske som en bön?

Eller har du gjort det någon gång när något särskilt har hänt – en olycka, ett terrordåd, sjukdom i familjen?

Ljusbäraren finns i nästan alla svenska kyrkor, och de som beställer andaktsljus åt församlingarna brukar kunna berätta att det går åt många lådor varje år.

I andra kyrkotraditioner har ljus varit ett självklart inslag i århundraden, inte minst därför att alla kan tända dem framför kyrkornas ikoner och helgonstatyer.

I Sverige var de nästan borta – under en period var det inte ens självklart att ha levande ljus på altaret.

Martin Lönnebo fick en idé som ändrade på det.

ÄNDRADE PLANER

1968 var studentrevolternas och den amerikanska medborgarrättskampens tid. Det var också det år när Kyrkornas världsråds stora ekumeniska möte skulle planeras och genomföras i Sverige.

Det skulle bli tre veckor långt, och den avslutande gudstjänsten skulle firas i Uppsala domkyrka och sändas i Eurovisionen. Planen var att Martin Luther King, Jr., skulle komma och tala.

Men i början av april blev han mördad.

– Alla greps ju av det där, berättade Martin Lönnebo senare. Martin Luther King var inte kontroversiell i Svenska kyrkan – att han skulle komma hörde ihop med kyrkans centrala budskap om frihet och barmhärtighet.

Tillsammans med en av kyrkvårdarna i domkyrkan tog Martin Lönnebo tag i en idé.

– Vi gick och samlade ihop pengar. En konstnär skissade, och vi tog kontakt med en smed. Det skulle vara ett träd där människor kunde tända böneljus.

OLIKA GESTALTNINGAR

Att ljuständningen hade synts i tv och att en smed utanför Nyköping tog fram en enkel ljusbärarmodell gjorde att idén spreds snabbt. Senare har det också blivit vanligt att församlingar ber konstnärer att göra ljusbärare, och förutom globerna där ljusen sätts som ett slags ekvatorband finns fler träd, olika båtar (kyrkans skepp, Noas ark) och korsformade ljusbärare. Svart smide och glas är de vanligaste materialen, men ett annorlunda exempel, Eva Spångbergs mer färgrika träd, finns i Vetlanda.

Redan 1968 kopplades ljusen samman med en annan idé: den slant som man kunde lägga i bössan när man tände ett ljus, två kronor, gick till Martin Luther Kings minnesfond.

Magnus Aronson, Ikon

Att låta människor betala något för ljusen och sedan skicka de pengarna vidare blev också en del av ljusbärens koncept – många församlingar har skickat "ljusbärarkassan" till Svenska Kyrkans Mission. Det har gjort att varje bön också har lett till konkret hjälp för helt andra människor.

– Det sägs att Sverige är ett av världens mest sekulariserade länder, men jag tvivlar, sa Martin Lönnebo 2018. Erfarenheten och handlingen, de är mycket starka. Ljuset är ett sådant språk. Och vi måste komma dithän att vi på djupet samtalar med varandra, gråter, ber och arbetar tillsammans.

– Varje år tänds ungefär 125 000 ljus i ljusbärarna här, säger Jonas Lindberg som är präst i Uppsala domkyrka. Det är uppenbart att Martin Lönnebos idé träffade precis rätt i både dåtida och nutida andlig längtan. ●

TEXT: ANNA BRAW

BILD: SE RESPEKTIVE BILD, IKON

Johannes Söderberg, Ikon

Martin Lönnebo

Biskop emeritus Martin

Lönnebo blev 93 år.

Han var biskop i Linköpings stift 1980–1995.

Längtar du efter *andlig fördjupning?*

Teologiskt forum

Några onsdagar varje termin träffas vi i församlingsgården i Ekenässjön för föreläsning, samtal och fika. För mer information, hör av dig till Johan Meyer. johan.meyer@svenskakyrkan.se • 0383-55 35 96

Fräsarkransen

Kom med på en inre resa i trons mysterium. Samtalen utgår från Martin Lönnebos Fräsarkransen. Vi samtalar om tron och oss själva och vad det är att vara människa? Hör av dig för mer info till vår samtalsledare Anette Westlund, Präst. anette.westlund@svenskakyrkan.se
Mobil: 0383-925 48

Meditation

Genom meditation, ordlös bön, stillhet och kontemplation kan du finna ny kraft och en motvikt till vardagens stress. Metoden är enkel, riktar sig till både erfarena och nybörjare och bygger på kyrkoårets psaltarpsalmer. Inspiration hämtar vi från Peter Andreassons bok *I Guds tystnad får jag vara*. Ingen anmälan behövs!
För mer information, kontakta diakoni-assistent Johan Vikstål Meyer 0383-55 35 96

Bibelgrupp i Nävelsjö och i Björkö

Bibelgruppen i Nävelsjö samlas varannan onsdag. Hör av dig för datum och tider!
Hör av dig till sven-olof.wallinder@svenskakyrkan.se, 0383-76 37 29

Samtalsgrupp/Leva vidare

I livet händer det ofta saker vi inte kan styra över. När man mist någon i sin närhet, kan det vara svårt att veta hur man ska hantera situationen. Hör av dig för mer info till samtalsledare Anette Westlund, Präst anette.westlund@svenskakyrkan.se
Mobil: 0383-925 48

Med reservation för att fler grupper kommer att finnas med möjlighet till andlig fördjupning. Håll därför utkik på vår hemsida se s. 39

Stöd till äldre stor utmaning i Ukraina

– Vi är så glada för alla som tänker på oss, säger Nataliia Lukashenko. Lutherska världsförbundets närvaro i Ukraina innebär mycket samarbete.

Nataliia Lukashenko

– Det är centralvärme nästan överallt – den installerades under Sovjettiden och har blivit kvar, säger Nataliia Lukashenko. Under hösten när kylan kommer slås den på igen, och den fungerar fortfarande på en del håll. Men bombanfallen slår ut den, förstås.

Nataliia Lukashenko är den som kallas M & E manager på Lutherska världsförbundet i Ukraina – hon samlar in data från alla partnerorganisationer, utvärderar insatser och samordnar hjälp. En av medlemsorganisationerna i förbundet är Act Svenska kyrkan, och en del av de kollekter och gåvor som skickas från privatpersoner och församlingar i Sverige finansierar det katastrofbistånd som Nataliia Lukashenko och hennes kolleger samordnar.

VÄNDE TILLBAKA

– Ett tag var jag på flykt, som så många andra, berättar hon. Jag hamnade först i Rumänien, men min dotter doktorerar i Nederländerna, så jag kunde ta mig dit. Sedan flyttade jag tillbaka hit ändå. Tidigare har jag aldrig tänkt att jag skulle bo utomlands. Och jag ville hjälpa till.

Lutherska världsförbundet arbetar med bland annat katastrofbistånd och har lutherska kyrkor och hjälporganisationer som medlemmar.

Förbundets juridiska status i Ukraina gör att inget bistånd kan fördelas direkt från förbundet till befolkningen. Det är inget som går att ändra på nu, och det är ett hinder i det dagliga arbetet, men det har också blivit en stor möjlighet: allt det som förbundets

medlemmar kan bidra med när fram via till exempel föreningar och församlingar.

”*De äldre som har stannat kvar behöver så extremt mycket, både för sina sjukdomar och för sin oro.*”

– Så jag är en av dem som planerar och förhandlar och tar reda på vem som kan stötta vad, säger Nataliia Lukashenko. De äldre som har stannat kvar behöver så extremt mycket, både för sina sjukdomar och för sin oro. Vi arbetar ju enbart genom de lokala organisationerna, vi är helt beroende av dem. Och vi är så glada för alla som tänker på oss och stöttar oss. ●

TEXT: ANNA BRAW BILDER: LUTHERSKA VÄRLDSFÖRBUNDET

Bild: Anatoly Nazarenko, Lutherska världsförbundet

KATASTROFBISTÅND

Lutherska världsförbundet arbetar med bland annat katastrofbistånd och har lutherska kyrkor och hjälporganisationer som medlemmar. Act Svenska kyrkan är en av dem.

Lutherska världsförbundet i Ukraina

Genom Act Svenska kyrkan stöttar många svenska församlingar och privatpersoner ACT-alliansens och Lutherska världsförbundets humanitära insatser i Ukraina. Särskilt en av förbundets medlemmar, Hungarian Church Aid som fanns på plats i Ukraina sedan en naturkatastrof inträffade 1998, har arbetat både i Ukraina och med flyktingmottagande i Ungern. Förbundet har också ansvar för en del av flyktingmottagandet i Polen.

Act Svenska kyrkan i Vetlanda

Vill du vara med och arbeta här i Vetlanda pastorat för att stötta Act Svenska kyrkans insatser i Ukraina och på andra håll i världen? Ring till expeditionen, 0383-76 37 00, eller skriv till vetlanda.pastorat@svenskakyrkan.se eller margareta.r.andersson@svenskakyrkan.se så blir du kontaktad av någon av oss som är engagerade i det internationella arbetet!

Kom och prova våra goda soppluncher!

Under hösten så serveras soppluncher till självkostnadspris på flera platser i Vetlanda pastorat. Bl.a i församlingsgården i Ekenäs-sjön, Skede församlingshem, Bergudden i Kvillsfors, Björkö prästgård, Nävelsjö kyrkstuga och Vetlanda församlingsgård Skeppet.

Varmt välkommen att ta del av mat och gemenskap! För mer exakt info gällande tid och dag, kika på hemsidan eller kontakta oss. (s.39)

Besök öst i höst!

Våffelcafé i Alseda

En onsdag i månaden blir det våfflor, underhållning och gemenskap.

Kontakt: *Patricia Claesson 0383-502 67*
patricia.claesson@svenskakyrkan.se

Soppluncher Bergudden och i Skede

Mat, gemenskap och underhållning. För mer exakt info gällande tid och dag, kika på hemsidan eller kontakta oss.

Patricia Claesson 0383-502 67
patricia.claesson@svenskakyrkan.se

Mat och trivsel i Karlstorp

Några gånger varje termin har vi mat och trivsel i Karlstorp! Anmälan krävs. För mer exakt info gällande tid och dag.

Kontakta: *Annelie Petterson*
Direkt: *0383-76 37 12 SMS: 073-033 22 53*

INGEN MÅSTE VARA ENSAM – DET ÄR BARA ATT RINGA!

Präster och diakoner i Vetlanda pastorat finns tillgängliga på telefon för dig som vill fråga om något eller prata en stund.

VILKA ÄR DET MAN KAN RINGA?

Här har du kontaktuppgifter till präster, diakoner och två diakoniassistenter i Vetlanda pastorat plus vår församlingspedagog och församlingskurator som ingår i diakoniteamet. Präster och diakoner har självårdsutbildning och tystnadsplikt, och du som vill be om bikt kontaktar en av prästerna.

Du kan också ringa expeditionen och fråga efter en präst eller diakon som är i tjänst. Våra sommarvikarierande präster nås via expeditionen. När du träffar dem i något sammanhang får du gärna hälsa dem välkomna hit till Vetlanda pastorat och till din församling!

Vi hälsar Julia Jonsson välkommen som ny präst.

Julia Jonsson
präst
julia.jonsson@svenskakyrkan.se
0383-76 37 16

Prästerna

Här hittar du aktuella kontaktuppgifter till alla präster.

Diakoniteamet

Använd den här koden och din smarta telefon eller din surfplatta för att komma till vår webbplats där alla diakoniteamets kontaktuppgifter finns.

HÖSTMYS OCH AFTERNOON TEA LÖRDAGEN 9 NOVEMBER FÖRSAMLINGSGÅRDEN SKEPPET VETLANDA

I november är du välkommen på Höstmys med Afternoon tea. Då kan du köpa fika med varma scones och flera olika sorters kakor. Det finns lotter till försäljning och någon av pastoratets körer underhåller med sång och musik. Alla insamlade pengar går till människor som är i behov av ekonomiskt stöd i Vetlanda pastorat.

Katarina Toll Koril
präst (prost, kyrkoherde)
katarina.toll.koril@svenskakyrkan.se
0383-76 37 05

Tomas Fransson
präst
tomas.fransson@svenskakyrkan.se
0383-76 37 17

Thomas Hansson
präst
thomas.hansson2@svenskakyrkan.se
0383-76 37 43

Felix Jeppsson
präst
felix.jeppsson@svenskakyrkan.se
0383-76 37 31

Sören Johansson
präst
soren.johansson@svenskakyrkan.se
0383-55 35 82

Sven-Olof Wallinder
präst
sven-olof.wallinder@svenskakyrkan.se
0383-76 37 29

Anette Westlund
präst
anette.westlund@svenskakyrkan.se
0383-925 48

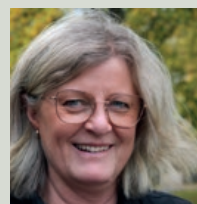
Göran Wiking
präst
goran.wiking@svenskakyrkan.se
0383-76 37 32

Kerstin Wredén
präst
kerstin.wreden@svenskakyrkan.se
0383-76 37 06

Jonas Lindstrand
diakon
jonas.lindstrand@svenskakyrkan.se
0383-76 37 47

Monica Klasson
församlingskurator
monica.klasson@svenskakyrkan.se
0383-76 37 19

Anette Forssander
diakonkandidat
anette.forssander@svenskakyrkan.se
0383-76 37 46

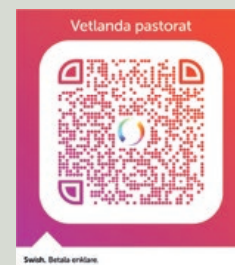
Daniel Hjärtberg
församlingspedagog
daniel.hjartberg@svenskakyrkan.se
0383-76 37 18

Johan Vikstål Meyer
diakoniassistent
johan.meyer@svenskakyrkan.se
0383-55 35 96

Patricia Claesson
diakoniassistent
patricia.claesson@svenskakyrkan.se
0383-502 67

Vill du ge en slant till diakonin i Vetlanda pastorat? Swisha med hjälp av denna qr-kod.

Svenska kyrkan

Svenska kyrkan Vetlanda pastorat • vetlanda.pastorat@svenskakyrkan.se
0383-76 37 00 • www.svenskakyrkan.se/vetlanda

150 ÅR AV INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Vi lever alla under samma himmel, med samma rättigheter till ett värdigt liv. Sedan 1874 har vi fört denna kamp för och tillsammans med människor som lever i utsatthet över hela världen. I ryggen har vi världens största allians av kristna kyrkor, ACT-alliansen. De ger oss möjligheten att verka långsiktigt, men också att agera snabbt vid katastrofer och krig.

Vi tar med oss våra 150 år av erfarenheter när vi möter dagens och morgondagens utmaningar. **Var med och hylla handlingskraft, engagemang och tron på människan under hela jubileumsåret 2024.**